

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avdelning 4

DOM
2019-01-29
meddelad i
Stockholm

Mål nr: B 14046-18

PARTER (Antal motparter: 1)

Motpart
AA

Sökande
Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm

DOMSLUT

Betalningsskyldighet till staten

AA ska betala en sanktionsavgift om 100 000 kr.

Postadress

Box 8307
104 20 Stockholm

Besöksadress

Scheelegatan 7

Telefon

08-561 654 10

Telefax

E-post: stockholmstingsratt.avdelning4@dom.se
www.stockholmstingsratt.se

Expeditionstid

måndag - fredag
08:00-16:00

YRKANDEN M.M.

Finansinspektionen har yrkat att AA ska betala en sanktionsavgift om 100 000 kr för följande överträdelse.

AA har på värdepappersmarknaden i Stockholm den 2 juni 2017 handlat aktier i bolaget Challenger Mobile AB (publ.) (CHAL B) (ISIN: SE0002081166).

Fyra av AA köp har, med hänsyn till att AA samtidigt försökt sälja mycket stora volymer, lett till att transaktioner utförts med en enda aktie eller ett fåtal aktier på ett sätt som har gett eller kan förväntas ha gett falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på aktien.

AA har medgett att han genomfört de aktuella köpen och han har inte ifrågasatt att han samtidigt försökt sälja större volymer av samma aktie men han har motsatt sig att betala sanktionsavgift.

UTREDNINGEN

Finansinspektionen har som skriftlig bevisning bland annat åberopat avsluts- och orderlistor, depåutdrag samt varningsmeddelanden från Avanza Bank AB.

AA har hörts.

AA har berättat i huvudsak följande. Han har handlat på börserna sedan 1999 och alltid gjort på samma sätt. Han genomför ibland flera hundra transaktioner på en dag och när han köper och säljer med så stora volymer tänker han ibland inte efter. De aktierna som är aktuella i målet har han köpt till en mycket högre kurs. Det är han som har lagt orderna. En liga pressade honom att sälja sitt innehav. Det är så det brukar gå till nuförtiden. När han tog del av de två tidigare varningarna från

Avanza Bank AB läste han igenom informationen men han gjorde ingenting. Det stämmer att hans konto blev spärrat och att banken tyckte att han hade agerat felaktigt. Han anser dock att det är banker och handelsplatsen som agerar felaktigt då de bl.a. har gjort om uppdelningen av volymer vilket drabbar småsparare. Hans depå är för tillfället avstängd eftersom banken anser att han agerat felaktigt. Han har gjort mycket stora förluster. Den 2 juni 2017 hade han ett aktieinnehav som var värt ca 900 000 kronor. Idag är hans innehav värt max 200 000 kronor. Det stämmer inte att hans aktier har ett marknadsvärde om 426 975 kronor. Han är för tillfället arbetslös, har aktivitetsstöd och kan knappt betala hyran.

DOMSKÄL

Marknadsmanipulation enligt MAR

Av artiklarna 12.1 a i och 15 i MAR¹ framgår att utförandet av en transaktion som ger eller kan förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument är marknadsmanipulation och att det är otillåtet. Det räcker således med att transaktionen, när den genomfördes, kunde förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris. Till skillnad mot den straffrättsliga regleringen är uppsåt inte en förutsättning för att en överträdelse av MAR ska föreligga. Undantag från förbudet gäller om den som inlett transaktionen kan påvisa att den har utförts av legitima skäl och stämmer överens med godtagna marknadspraxis som fastställts på visst sätt.

En viktig signal till aktiemarknaden är det senast betalda priset på en aktie. AA

har bedrivit en omfattande handel med aktier i bolaget Challenger Mobile AB ("CHAL B"). Av utredningen och AA egna uppgifter framgår att han har

---

¹ Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG

genomfört de transaktioner på värdepappersmarknaden som är beskrivna i Finansinspektionens stämmningsansökan. Av avslutslistan framgår att de aktuella köpen inneburit en kurspåverkan i form av ökningarna om 2,82 respektive 4,22 procent beträffande värdet ”senast betalt”. Samtidigt framgår det att AA försökt sälja stora volymer av samma aktie. Hans agerande talar för att han inte haft något egentligt köpintresse utan avsikten med de omstridda transaktionerna har varit att underlätta hans försäljning. Genom transaktionerna har marknaden fått felaktiga signaler om att det fanns ett köptryck avseende aktien, trots att det egentligen bara var AA som ville sälja ett större aktieinnehav. Hans transaktioner kan inte anses ha varit kommersiellt betingade. Det AA har anfört föranleder ingen annan bedömning. Undantaget från förbudet mot marknadsmanipulation är inte tillämpligt. AA har inte påvisat att transaktionerna har utförts av legitima skäl och Finansinspektionen har som behörig myndighet inte etablerat någon godtagen marknadspraxis enligt artikel 13 i MAR.

Tingsrättens överväganden har lett fram till att AA har genomfört köp som har gett eller kan förväntas ha gett falska eller vilseledande signaler i fråga om tillgång, efterfrågan eller pris på aktien och att hans agerande har därmed utgjort marknadsmanipulation enligt artikel 12.1 a MAR.

Sanktionsavgift

Eftersom AA har genomfört transaktioner i strid mot förbudet mot marknadsmanipulation ska han betala en sanktionsavgift om inte överträdelserna kan betraktas som ringa, ursäktliga eller om det finns särskilda skäl. Mot bakgrund av kursökningarna som inträffade och att det har varit fråga om fyra transaktioner, kan överträdelserna inte betraktas som bagatellartade eller ringa. Det har inte framkommit särskilda skäl för att avstå ingripande och det finns inget som talar för att överträdelserna begåtts av förbiseende eller på sådant sätt att de kan betraktas som ursäktliga. Han ska därför betala en sanktionsavgift för överträdelserna.

Av 5 kap. 18 § lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning framgår att när sanktionsavgiftens storlek ska bestämmas ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska även tas till överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar. Därutöver ska beaktas försvårande och förmildrande omständigheter samt den berörda personens finansiella ställning och den vinst som har erhållits.

Finansinspektionen har anfört att myndigheten utfärdat drygt 50 sanktionsförelägganden beträffande handel med små volymer. Av dessa har mer än hälften godkänts. Sanktionsavgifterna som har godkänts har enligt myndigheten varierat mellan 40 000 och 150 000 kronor. I de ärenden som hamnat i det lägre i intervallet har Finansinspektionen beaktat olika förmildrande omständigheter, som t.ex. en svag finansiell ställning eller att personen i fråga självmant uppmärksammat inspektionen på överträdelsen.

Finansinspektionen har inledningsvis förelagt AA att betala 140 000 kronor i sanktionsavgift men har vid tingsrätten stannat vid och begärt att han ska betala 100 000 kronor i sanktionsavgift, som myndigheten anser är en proportionerlig och samtidigt avskräckande nivå.

När det gäller sanktionsavgiftens storlek beaktar tingsrätten följande. Av utredningen i målet framgår att AA under 2014 respektive 2016 har fått två varningar från Avanza Bank AB om att hans dåvarande handel kunde uppfattas som marknadsmissbruk och att handeln kunde vara straffbar. Av varningen från 2014 framkommer att AA konto blivit spärrat. Av varningen som AA fick under 2016 framkommer att handeln som han då bedrev avsåg ett likadant beteende som han nu uppvisat. AA har alltså varit medveten om att hans beteende på marknaden är att uppfatta som marknadsmissbruk.

AA har genom avtalet med Avanza Bank AB känt till handelsplatsens regler, bland annat att transaktioner utan kommersiellt syfte är otillåtet, samt att han har varit bunden att följa dessa. Det följer av praxis att han får anses ha varit i vart fall oaktsam inför det förhållande att transaktionerna var otillåtna (Svea hovrätt, dom den 29 augusti 2013, mål B 354-13). Med anledning av de tidigare varningarna anser tingsrätten att han har varit medvetet oaktsam när han genomförde de aktuella transaktionerna. Hans oaktsamhet gränsar till likgiltighetsuppsåt. Graden av ansvar talar därför för en högre nivå på sanktionsavgiften.

Som förmildrande omständighet kan AA finansiella ställning beaktas. Hans inkomst är låg då han endast lever på aktivitetsbidrag. Av åberopat utdrag framgår dock att marknadsvärdet på innehavet på hans depå uppgår till 426 975 kronor. AA har anfört att innehavet i praktiken inte är värt mer än 200 000 kronor. Han har hävdats att det är det pris han skulle få om han sålde innehavet idag. Mot bakgrund av det åberopade utdraget anser dock tingsrätten att AA inte kan anses befinna sig i en svag finansiell ställning, även om hans inkomster är låga. Några andra förmildrande omständigheter föreligger inte.

Vid en sammantagen bedömning anser tingsrätten att AA ska betala den sanktionsavgift som Finansinspektionen har yrkat.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 1](#) (TR-01)

Överklagande senast den 19 februari 2019 ställs till Svea hovrätt.

Anne Wartin

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd.

Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.